

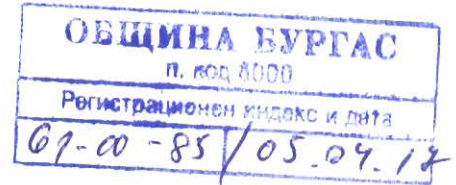
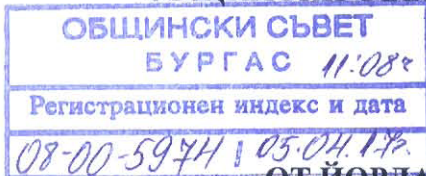
ОБЩИНА БУРГАС

8000 Бургас, ул. "Александровска" № 26

тел. централа: 056/ 84 09 15-19; факс: 056/ 84 13 14
www.burgas.bg; електронна поща: obshtina@burgas.bg

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – БУРГАС

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

ОТ ЙОРДАНКА АНАНИЕВА – ЗА КМЕТ НА ОБЩИНА БУРГАС
Съгл.зап. № 769/31.03.17г.

КЦЦ м ПЗ

05.04.17г.

ОТНОСНО: Доклади за осъществени читалищни дейности в читалищата, намиращи се на територията на Община Бургас през 2016 година, съгласно чл. 26а от Закона за Народните читалища, обнародван в бр. 42 от ДВ от 05.06.2009г.

УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

В съответствие с изменението на Закона за Народните читалища, чл. 26а, ал 4.: „Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.”, в Община Бургас се получиха доклади за осъществените читалищни дейности на народните читалища и тяхното финансиране през предходната година. Общинският съвет приема предложенията на кмета относно:

ОСЪЩЕСТВЕНИ ДЕЙНОСТИ НА НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА

ОТ ОБЩИНА БУРГАС ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Основните акценти в дейността на читалищата през 2016 година бяха следните:

1. СИЛНИ СТРАНИ, МИСИЯ, ЦЕННОСТИ, ВИЗИЯ

- Читалищата са уникални средища за съхраняване на българската идентичност, бит, история, култура и традиции;
- Те служат за изграждане и утвърждаване на националното самосъзнание;
- Те имат богат библиотечен фонд и добра информационна база;
- Същите са неразделна част от културния календар на Общината. Някои от тях участват в тържествата по повод Великденските, Никулденските и Коледно-

новогодишните празници. Това са НЧ „Паисий Хилендарски 1928” и НЧ „Св. Св. Кирил и Методий 1985”, които представят богата културна програма пред жителите на най-младия квартал в Бургас – „Меден рудник”, НЧ „Пенчо Славейков 1983” – в к-с „Славейков”, НЧ „Изгрев 1909” – пред гражданите на к-с „Изгрев” и „Зорница”, НЧ „Пробуда 1880” – в жк. „Братя Миладинови”;

- Като юридически лица с нестопанска цел те са обект на специално законодателство – ЗНЧ (закон за народните читалища), ЗОБ (закон за обществените библиотеки), ЗЗРК (закон за закрила и развитие на културата), Устав на читалището и др.;
- Читалищата получават държавна и общинска субсидия, която им гарантира относителна финансова стабилност. За 2016 година тя бе в размер съответно 7080,00 лв. държавна и 1000,00 лв. общинска субсидия;
- Работят професионално по отделни програми, проекти и др. И тази година МК отпусна програма за допълваща целева субсидия, колегите участваха в нея и получиха три субсидирани бройки;
- Читалищата са ориентирани към запазването на родното, традиционното, автентичното и вписването му в съвременните условия;
- Повечето от тях имат собствени сгради с поддържан сграден фонд и сравнително добра материална база;
- Читалищата имат изградени партньорства с правителствени организации и НПО-та;
- Същите създават условия за развитие на гражданското общество;
- Имат мотивирани и активно действащи читалищни настоятелства;
- Повечето от тях работят добре в екип и се стремят към устойчиво развитие;
- Те добре си сътрудничат с Общината, отделните кметства, Областна администрация, Областен информационен център, културните институти – писателските дружества, театър, куклен театър, читалищата от останалите дванадесет общини в Област Бургас и пр.;
- НЧ получават помощ и подкрепа от Община Бургас не само чрез общинската субсидия, предназначена за културния им календар. При възможност Общината подкрепя финансово творческите пътувания на колеги из страната и чужбина – на деца, подрастващи и възрастни. А колективите се връщат винаги с отличия, като достойно защитават съответното читалище и града ни. И тази година помощта от страна на Общината се изразява също чрез строително-ремонтни дейности – в НЧ „Фар 1946”, НЧ „Любен Каравелов 1940”, НЧ „Христо Ботев 1937” – посредством т.н. Швейцарска програма и др.;
- Читалищата осъществяват много добра връзка с Министерство на културата.. През последната година 12 НЧ от Община Бургас са получили допълнително по 0,25 бр.т.е.3 субсидирани бройки.за художествено-творческа и библиотечно-информационна дейност;
- НЧ насърчават творчеството и особено детското любителско творчество. Това се осъществява чрез различните школи, кръжоци и курсове по рисуване, театър, художествено слово, литература, поп, рок, народно пеене и танци;
- Няколко от бургаските читалища са инициатори, организатори и/или съорганизатори на конкурси, фестивали и събори от местно, регионално и национално значение: НЧ „Асен Златаров 1940” – регионален конкурс „Магията на словото” и „Бургас – моят град”, НЧ „Пробуда 1880” – Бургас – Арт фестивал „Сезони”, който от тази година включва Национален конкурс за млади поп и рок изпълнители „Сезони”, конкурс за приложно и изобразително изкуство, конкурс за фотография и мултимедия. НЧ „Любен Каравелов 1940” – Бургас организира Международен литературен конкурс „Изкуство против дрогата” на всеки две години. В Българово се инициира Национален конкурс за детско творчество под

надслов „Кукери“;

- Участниците в отделните читалищни групи, школи и състави са носители на награди от регионални, национални и дори международни участия. Някои от завоюваните отличия са от „Орфеево изворче“- Стара Загора, „С песните на Ст. Гьокова” - Карнобат, „Славееви нощи” - Айтос, Фолклорен венец „Божура”- Средец, „Фолклорна огърлица”- Котел, „На мегдана” - Камено, с песните на Калинка Згурова - Бургас, „Кехлибарен грозд” с. Лозен. Има участници, отличени от БНР – предаването „Искри от миналото”, от фолклорни фестивали в Македония, Украйна, Словения, Хърватска и др.;
- В повечето читалища работят добре обучени професионалисти и специалисти с висше хуманитарно образование, там, където библиотечните кадри имаха средно образование, завършиха успешно сертифициран курс по програма „Аз мога”, придобивайки трета степен на специалността „библиотекар” - юни 2014 година (съгласно новите изисквания на ЗОБ), както и сертифициран курс по компютърна грамотност – 2015 - 2016г.;
- На повечето места се работи в екип – председател, секретар, библиотекар/и, специалист/и културно – творческа дейност, настоятелство, членове и др.;
- Библиотеките към отделните читалища са оборудвани със съвременна компютърна техника – компютри, мултимедия и др., като всички градски са автоматизирани – имат специализиран софтуер „АБ”. Някои от библиотеките са целеви по програма „Глоб@лни библиотеки” на фондация Гейтс;
- Нови читалища – в последните няколко години бяха създадени НЧ „Хамалогика 2014” и НЧ „Тракия 2015”, които успешно се вписват в културния живот на Бургас с иновативните си творчески методи;

2.ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

- Да отстояват позицията си на културно-масови средища в района;
- Да бъдат обособени като модерни информационни центрове;
- Да съхраняват народните обичаи, бит и традиции – Бабинден, Кукеровден, Лазаруване, Коледуване, Великден, Спасовден, Никулден и др. Това се осъществява предимно в НЧ, които се намират по селата и в кварталите на Бургас – Лозово, Д. Езерово, Крайморие, Димчово, Твърдица, Маринка, Г. Езерово и др.;
- Да изявяват активната си гражданска позиция;
- Да съхраняват принципите на равнопоставеност, толерантност, съпричастност, инициативност, приемственост, взаимопомощ и др.;
- Да развиват художествената самодейност и любителското творчество – чрез формациите за автентичен и обработен фолклор в различните възрастови категории в раздел танци, песни, обичаи. Тази дейност е чудесно развита както в градските, така и в селските читалища;
- Да утвърждават любовта на българина към книгата и четенето, особено при децата и подрастващите. Това се осъществява чрез различни дейности–открити библиотечни уроци, разработване на проекти за попълване на библиотечния фонд. Някои от утвърдените вече инициативи са „Чети с мен”, подкрепена от МК, „Библиотеката ти подарява книга-подари и ти”, „Читалня на открито”, „Читанка-забаванка”и др.;
- Да съдействат за интегриране на отделните етнически общности – българи, роми, турци, евреи, арменци, гърци и др.- пример в тази насока е фестивалът „Шарено котле – култура и традиции на местните общности” – инициран от НЧ ”Св.Св. Кирил и Методий 1985” – Бургас, творческата дейност на хор „Ангиря”

при НЧ „Фар1946”, както и добрата работа на колегите от Изворище, Драганово, Брястовец;

- Да спомагат за сплотяване на отделните възрастови групи и да утвърждават приемствеността – стари-млади (деца – подрастващи – възрастни). Това най-вече се осъществява в НЧ от селата, където всички жители са заедно на храмовите и религиозните празници, а традициите в песенно-танцовото изкуство се предават от старите хора на деца, внуци и правнуци;

3.ДЕЙНОСТИ

- **Библиотечно-информационна** – в повечето градски читалищни библиотеки тази дейност е приоритетна – библиотечният фонд се попълва регулярно, закупува се нова литература – художествена,отраслова, детска художествена, като библиотечните колекции се комплектуват професионално (изготвят се справки, писмени и устни, във фондовете на отделните библиотеки има и чуждоезична литература – руска, полска, немска, английска и др.).Библиотечният фонд в различните библиотеки варира от 5000 тома литература до 95000, а остарелите морално и изхабени книги се отчисляват периодически.Също така се осъществява професионално и квалифицирано библиотечно обслужване на читателите, регулярно се оформят тематични витрини с нови книги и годишнини на известни творци, а всяка читалищна библиотека предлага достъп не само до фондовете си, но и до интернет пространството;
- **Художествено- творческа** – съхраняване на богатото фолклорно наследство – към читалищата има изградени групи, школи и състави за автентичен и обработен фолклор (песенно и танцово изкуство,класове по различни инструменти като китара,пиано,гайда), формации за поп-рок пеене, литературни студия, школи по арт и приложно изкуство и др.;
- **Културно-развлекателна** – инициират се срещи – разговори с писатели, беседи и литературни четения, т.н. „екскурзии” в библиотеките за начинаещи, тематични четения, представят се нови книги, организират се творчески работилници, детски утра, вечеринки и др.;
- **Образователна** – организират се семинари, кръжоци, курсове предимно за деца и тийнейджъри, има добре изградени школи по езици – немски, английски, български език и литература, математика, компютър и др.Тази дейност допълва учебния процес и ангажира учениците с участие в извънкласни форми на обучение и възпитание;
- **Социална** – работи се с доброволци, с деца и подрастващи в неравностойно социално положение, такива със специфични образователни потребности и деца от различни етнически общности. Тази дейност предстои да се доразвива и е добре застъпена в кв. Долно Езерово и Рудник, като колегите от местните читалища на всяко Рождество раздават подаръци на такива деца по домовете.В НЧ „Св.св. Кирил и Методий 1985”е разкрито специално звено за обучение на незрящи;
- **Работа с малцинствени групи** – много добра е дейността на читалищата сред ромското население в с. Равнец, Рудник, Българово, кв. Горно Езерово, кв. Победа, кв. Черно море – във връзка с тяхното социализиране и интегриране. В някои има разкрити школи по приложно изкуство, където децата творят – моделират, оцветяват, апликират. И печелят много награди от различни арт-конкурси. В Равнец е сформиран ромски детски състав „Йълдъзлар”, който вече е с танцови изяви извън селото;

- **Природно-екологична** – тази дейност е сравнително нова, но интересна и предстои да се развива и през 2016 год. Представят се знания за природата чрез открити уроци, презентации, срещи с природозащитници. Читалищата са подкрепени от Българско дружество за защита на птиците, от българска фондация „Биоразнообразие“. Колегите от читалището в кв. „Изгрев“ поставят къщички за птици в парка, наблюдават миграцията на птиците и работят по еко-начинание на тема „Световен ден на водата“- т.н. „Воден отпечатък“;
- **Краеведска** – събиране и съхраняване на знания за родния край - език, традиции, обичаи, вярвания и др. В някои от НЧ, намиращи се в селата има обособени етнографски сбирки и тематични витрини. И в част от градските читалища се поставя началото на музейни сбирки от предмети, снимки, рекламни материали, свързани с историята на Бургас. Представят се именити бургазлии, като Ал. Г. Коджакафалията, Г. Шагунов, Г. Хаджипетрова - от миналото и настоящето, отбелязват се дати и събития от историята на Бургас;
- **Проекти и програми** - НЧ участваха в следните: „Програма ИНТЕРРЕГ- ИПП за трансгранично сътрудничество - България - Турция, Конкурс за читалищни инициативи - на платформа Агора, Форум - „Лидерство за регионално развитие“, Фондация „Работилница за граждански инициативи“ и др.
- **Семинари** -.През изминалата 2016г. читалищата от Община Бургас участваха в следните семинари: 1. „Разработване на проектни предложения“ - съвместно със сдружение „Равновесие“ и ОИЦ-Бургас; 2.Новият програмен период - 2014-2020. Възможности за финансиране. Подготовка, реализация и отчетност на проектни предложения“;. 3. „Народните читалища - партньори на местната и национална власт“ - кръгла маса за Югоизточен район, проведена на областно ниво съвместно с експертите от РЕКИЦ - „Читалища“ при Община Бургас и ОЧС/Областен читалищен съвет при СНЧ/ Съюза на народните читалища/-Несебър - юни 2016г.; „4. Народните читалища в навечерието на първи ноември, пътища и алтернативи“ - работен семинар - октомври 2016г.- съвместно с колегите от ОЧС при СНЧ и РЕКИЦ - Бургас. Семинарите повишават квалификация и компетентността на читалищните дейци и ги мотивират в бъдеще да участват с проектни предложения, независимо от трудностите, които срещат при писане на проекти;
- **Съвместни творчески инициативи** - На 5 юни на Открита сцена „Охлюва“ при КЦ „Морско казино двадесет читалища участваха в т.н. „Творческо ревю на НЧ от Община Бургас“. Те изнесоха голям концерт - спектакъл за гостите и жителите на Бургас, като представиха най-доброто от своите състави, школи и групи. Там презентираха дейността си и школите по приложни изкуства. Подобна инициатива бе организирана и на 6.09. по повод деня на Съединението. В нея участваха предимно фолклорните читалищни групи. На 7.10. отново читалищни състави и индивидуални изпълнители се представиха блестящо на открита сцена на „Тройката“. Концертът бе по повод тридневния форум Националните дни за учене през целия живот, организиран от Министерство на образованието, Областна администрация, Община Бургас и РИО;

4. СЛАБИ СТРАНИ И ПРЕПОРЪКИ

4.1. Слаби страни:

- Остаряла материална база – на места;
- Недостатъчен финансов ресурс;

- Недостатъчно добре развита система за алтернативно финансиране –дарителство и спонсорство;
- **Необходимост от мениджърско мислене;**
- Необходимост от по-млади хора с творчески подход и иновативни идеи;
- Нужно е по-високо заплащане, за да има мотивираност на младите специалисти;
- Все още секретарите и библиотекарите срещат затруднения при изготвянето на проекти, поради което ще продължим обученията и през следващата година;
- Недостатъчна квалификация в областта на информационните технологии – предимно в селските читалищни библиотеки;

4.2. Препоръки:

- Относно читалищата, намиращи се в селата: те да продължат своето устойчиво съществуване, работейки в синхрон с местните училища, кметства и църкви, а там където има само читалище- трайно да присъства като единствено културно-образователно средище, пазейки и предавайки традициите, обичаите и ценностите от поколение на поколение;
- За градските: те да са модерни културни и образователни информационни центрове, да са притегателно средище за деца, подрастващи и възрастни, да продължават с иновативните, атрактивни форми и методи на работа, за да бъдат конкурентни с другите културни центрове, да бъдат партньори и посредници между местната и държавната власт, повече да си сътрудничат с училищата и др.;

Предвид изложеното и на основание чл. 26а от Закона за народните читалища, обнародван в бр.42 на ДВ от 05.06.2009 год., предлагам Общински съвет – Бургас да вземе следното:

РЕШЕНИЕ:

1. Приема Докладите за осъществените читалищни дейности през 2016 година-културно-просветната, библиотечно-информационната, образователно-социална, природно- екологичната и художествено - творческа дейност;

Приложение: 1. Доклади за осъществени читалищни дейности на народните читалища в Община Бургас за 2016 година.

ЙОРДАНКА АНАНИЕВА
ЗА КМЕТ НА ОБЩИНА БУРГАС
Съгл. зап. № 769/31.03.17г.